

NESTOR T. KOLEE

Chlapec
na oslíkovi

Život nie je výlet

TATRAN

Chlapec
na oslíkovi

NESTOR T. KOLEE

Chlapec
na oslíkovi

Život nie je výlet

TATRAN

Z nemeckeho originálu Nestor T. Kolee: Der Junge, der auf einem
Esel ritt, Das Leben ist keine Reise,

ktorý vyšiel vo vydavateľstve Nestor T. Kolee, Berlín 2020,

preložila Elena Diamantová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2021

ako 5309. publikácia.

Vydanie I.

Prebal a väzbu navrhol Miroslav Kulich.

Zodpovedná redaktorka Adriana Oravcová

Jazykové redaktorky Zlata Sršňová, Ivana Fábryová

Technická redaktorka Eva Zdražilová

Sadzba RS servis, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s. r. o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

Copyright © 2020 by Nestor T. Kolee

Translation © Elena Diamantová 2021

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2021

ISBN 978-80-222-1240-3

*Keď nájde správny čas,
vesmír sám od seba odhalí človeku
zmysel jeho bytia.*

*Pre Vincenta a Valentina.
Aby ste vždy šli za svojimi snami.*

Prológ

Malý chlapec bol na seba nesmierne hrdý. Sedel na oslíkovi a viedol celú karavánu. Ostatné deti na oslíkoch šli za ním. Na tento výlet ho prihlásil otec. Muž, ktorému zvieratá patrili, si chlapca pozorne obzrel a posadil ho na vedúceho oslíka.

Skupina detí vyrazila a chlapec neprestajne hladkal svojho oslíka. Rovnomerným tempom postupovali po krásnej krajine Andalúzie. Chlapec bol stále na čele, okolie si takmer nevšimal a oči mal len pre svoje zviera.

Keď prešli približne polovicu cesty, vedúci oslík prudko zastal, sklonil hlavu a začal sa pást'. Chlapec sa potešil. „Len sa dobre nakým,“ prihovoril sa oslíkovi. Kým sa zvierapáslo, chlapec ho neprestával hladkať.

Ostatné zvieratá však nezastali. Dieťa na druhom oslíkovi v rade prešlo okolo chlapca. Po celý čas ho malo pred sebou a teraz sa zaradovalo, že sa konečne dostalo na čelo. Keď prechádzalo okolo chlapca, žiarivo sa usmievalo. Aj dieťa na treťom oslíkovi okolo neho prešlo. A potom aj štvrté a piate dieťa a tak ďalej. Chlapček však stále hladkal

svojho oslíka. „Len si trochu oddýchni, zaslúžiš si to,“ povedal s úsmevom. Oslík sa pokojne pásol a nechal ostatné zvieratá prejsť pred seba.

Chlapec si všimol, ako sa deti prechádzajúce okolo jeden za druhým menia. Kým tie prvé boli jednoducho šťastné, že o kúsok postúpili, tie, čo šli ďalej vzadu, sa radovali skôr preto, lebo chlapec s vedúcim oslíkom sa postupne dostával na samý koniec. Radostné úsmevy sa menili najprv na ľahostajnosť a napokon na škodoradostné úškrny. Niektoré deti sa chlapcovi dokonca vysmievali a pokrikovali naňho hlúposti.

Chlapec o to vôbec nedbal. Akoby to ani nepočul. Keď čosi zachytil, len sa trochu začudoval a rýchlo sa zasa obrátil k oslíkovi, ktorého láskyplne hladkal po šiji, a pobádal ho, aby sa pokojne pásol. Napokon okolo nich prešlo aj posledné dieťa. Chlapec na jeho tvári postrehol čosi ako ľútosť. Toto dieťa totiž vedelo, aké to je ísť na konci karavány. Poslední budú prví. Túto vetu dieťaťu často opakovali, ale dávno tomu prestalo veriť.

Vo chvíli, keď ich predbehol aj posledný oslík, chlapcovo zviera sa prestalo pást. Zdvihlo hlavu, krátko pozrelo za karavánou a samo od seba sa pohlo. Oslík sa pustil vlastným tempom za ostatnými, akoby mu chlapcovo ustavičné hladkanie dodávalo energiu. Tak ako na začiatku cesty, aj teraz bol zasa o trochu rýchlejší ako ostatné zvieratá a nechával za sebou jedno dieťa za druhým, jedného oslíka za druhým.

Na tvárach detí sa teraz zračil celkom iný výraz. Kým posledné dieťa v karaváne vyzeralo natešené, že aspoň

Chlapec na oslíkovi

chvíľu nebolo na konci, pohľady ostatných detí vyjadrovali najprv prekvapenie, ktoré sa zmenilo na zlobu a závisť. Chlapec cítil, akoby deti idúce na čele medzi sebou súťažili. Zdalo sa mu, že sa pokúšajú popchnúť zvieratá, aby zrýchlili tempo, len aby ich jeho oslík nepredstihol. Najhorší však bol nový vodca. Kým spočiatku mal na tvári žiarivý úsmev, teraz z neho sršala zlosť, lebo ho vedúci oslík predbehol.

A tak sa chlapcov oslík znovu dostal na čelo karavány. Chlapec ho po celý čas vďačne hladkal a počiatočná hrdosť sa zmenila na hlbokú lásku.

1. kapitola

Mrholilo. Na predné sklo padal ľahký dáždik. Stierače rozotierali kvapky zmiešané s jemným pieskom, ktorý sa na auto nalepil na španielskej hradskej. Rozmazaná špina vytvárala šmuhy zlievajúc sa s obrazom ťažkej olovenej pustatiny, cez ktorú sa Tom viezol. Nevedel sa zorientovať. Ani jeho život mu viac neposkytoval žiadne smerovanie.

Od otcovej smrti prešlo už niekoľko týždňov. Každým dňom sa jeho bezradnosť a zmätenosť zväčšovali. Tom nemal okrem otca žiadnu rodinu. Teraz zostal celkom sám. V istej chvíli to už bolo naňho priveľa. Musel niekam vypadnúť, nutne potreboval zmenu. Nazdával sa, že mu to pomôže. Ale nepomohlo. Uvedomil si to, hneď ako došiel do Malagy. Vedel, že tento oddychový čas všetko iba zhorší. Aj keď zmenil miesto, pocit bezradnosti nepominul.

Prenajal si auto a vyrazil na cestu. V hlave mu vírilo množstvo otázok. Boli to otázky, na ktoré sa chcel opýtať otca, aby videl veci jasnejšie a aby našiel správne smerovanie vo svojom živote. Smrť však nepozná otázky a ne-

dáva odpovede. Zanecháva človeka samotného. Vrhne ho do prázdnoty, presne takej, akou sa vyznačovala krajina, ktorou Tom práve prechádzal. Toto španielske vnútrozemie pôsobilo rovnako prázdno a pusto ako jeho život.

Dávno minul poslednú tabuľu oznamujúcu možnosť ubytovania. Ukazovala smer do vrchov ďaleko od hlavnej cesty. Keď sa ta rozhodol odbočiť, vedel, že nemá dosť benzínu na cestu späť. *Aký zmysel by mal návrat?* uvažoval. *Späť do života, ktorý už nie je, aký býval? Aký by to malo zmysel?* premýšľal znovu a znovu. Keby otec žil, isto by mu bol dal odpoveď. Bola by to odpoveď optimistu, pretože len neochvejní optimisti majú na všetko odpoveď. Aj vtedy, keď život mlčí. *Aký to má zmysel?* Tom sa pri tej myšlienke na chvíľu pristavil. Vari to nie je zásadná otázka? *Aký zmysel má život?* Bol by chcel otcovi položiť aspoň túto jednu otázku.

Pozrel sa vedľa seba na sedadlo spolujazdca. Bolo tam všetko, čo mu zostalo z osobných spomienok na otca. Stredne veľká škatulka, ani veľká, ani malá. Nenápadná, tak ako bol nenápadný aj otcov život. Aj keď bola zavretá, pred vnútorným zrakom mal presný obraz toho, čo sa v nej nachádza.

V škatulke bol Tomov srdcový kameň. Tak ho jeho otec nazýval. Bol to drobný zelený kryštál. Tom si presne pamätal, čo mu otec vždy vravieval. *Ochráni ťa. Keď ho máš pri sebe, nič sa ti nemôže stať.* Otec tvrdil, že ide o úlomok zo Smaragdovej tabule. Na tejto tabuli bolo podľa starých legiend napísané tajomstvo duše sveta. Tom sa začudoval a odvtedy mal kameň v úcte. S pribúdajúcimi rokmi však

v ňom rástlo presvedčenie, že je to možno ošúchaná sklená črepina, ktorú otec našiel na pláži. V detstve však veril na čary a cítil, že z kameňa vychádza akási mágia. Tak ako teraz, keď myslel na otca. Táto mágia doňho na okamih vliala život. Jeho otec mal túto schopnosť. Rozprával príbehy o svete, ktoré sa stávali skutočnosťou. *Jeho príbehy mi chýbajú. Aj on mi chýba. Otec vedel dodať životu zmysel, pomyslel si.*

Dážď medzičasom zosilnel a Tom cez zamazané predné sklo auta zbadal v diaľke príbytok, ktorý avizovala tabuľa na hlavnej ceste. Bol to starý rozľahlý drevený dom stojaci na úpätí zalesneného svahu. Z diaľky sa zdalo, akoby bol vytesaný do skaly. Ako však Tom s autom prichádzal bližšie, videl, že prvý dojem klame. Dom bol postavený tesne pri skalnej stene vystupujúcej z lesa. Viedol k nemu šmykľavý doštený chodník. Keď vystúpil z auta, spustil sa víchor a dážď sa zmenil na búrku. Dom zdola vyzeral hrozivo a pochmúrne, akoby bol z iného storočia. Tom však nemal na výber. Zdalo sa, že sa dnu sviati. Premočený napokon zastal pred mierne nachýleným vchodom. Na chvíľu zaváhal. Potom zbadal nezvyčajné meno vyrezané do dreva nad dverami a v duchu sa spytoval, čo ho tam asi čaká.

2. kapitola

Tom sa zaradoval, že v drevenici je teplo a útulne. Dom vnútri pôsobil celkom inak ako zvonku. Vôbec nie pochmúrne, skôr to bol zakliaty zámoček. Tom sa ocitol v priestrannej miestnosti, v jej strede bola obrovská kovová misa. Bola pripevnená na strope a visela nad veľkým ohniskom. Sálalo z nej príjemné teplo. Prekvapilo ho, že nie je jediným návštevníkom. V miestnosti sedela hŕstka ľudí. Jedli a zhovárali sa. Tom ich chvíľu pozoroval a mal pocit, že sa nachádza na výnimočnom mieste. *Aký je tento svet zvláštny*, pomyslel si. Prvý raz v živote sa bez vytýčeného cieľa a zámeru vydal na cestu. Predtým by si na také čosi netrúfol. *Človek predsa potrebuje v živote nejaký plán, inak je stratený*, vravieval si. *Ale život má očividne vlastný plán a aj ten sa oplatí sledovať*, uvažoval, keď si prezeral toto nezvyčajné miesto. Stále mu nebolo jasné, ako sa sem vlastne dostal.

„Prečo si taký zmätený? Veď si tu,“ vytrhol ho z úvah neznámy hlas. Zrazu vedľa neho stála drobná, materinsky pôsobiaca starenka a prívetivo naňho hľadela. „Všetci sa

sem skôr či neskôr dostanú.“ Tom nechápal. Starenka sa naňho usmiala. „Všetci, ktorí hľadajú zmysel života.“ Upierala naňho pohľad. „Zakaždým prichádzajú do Nepanthé.“ Tom si spomenul na zvláštny názov, ktorý vonku videl. *Nepanthé* bolo vyrezané do dreveného rámu nad dverami. *Ale čo to slovo znamená?* Pozrel na starenku s otázkou v očiach.

„Buď trpezlivý, raz to pochopíš. Ale teraz poď so mnou, istotne si hladný.“ Odviedla ho k malému stolu neďaleko kovovej misy. Teplo sálajúce z ohňa mu už takmer vysušilo šaty. Hoci mu to miesto stále pripadalo nezvyčajné, cítil sa čoraz istejšie a bezpečnejšie. Premýšľal o starenkiných slovách a o názve miesta, ale čoskoro začali prinášať na stôl nápoje a pokrmy. *Zvláštne, veď som si ešte nič neobjednal,* začudoval sa v duchu. Vzápätí si uvedomil, že celé hodiny nič poriadne nejedol. Preto sa bez zbytočných otázok pustil do jedla a pitia a bol rád, že sa mohol dosýta najesť.

„Chutí?“ Znovu sa vedľa neho objavila starenka. Pozrel na ňu s úsmevom, aký vie vyčariť len sýty človek. „Všetko je skvostné. Nič som si nemusel objednať, priniesli mi to sami od seba.“

Starenka sa znovu usmiala tak ako pri ich zoznámení. „Toto miesto vie, čo potrebuješ,“ poznamenala a znovu zmizla. Tom nemal čas uvažovať o jej slovách, lebo vzápätí bola späť. Priniesla dve plné hlinené čaše a sadla si vedľa neho.

„Toto miesto je pomenované podľa jedného nápoja z gréckej mytológie.“ Na chvíľočku sa odmlčala a potom pokračovala. „*Nepenthes* bol liek, ktorý pridávali do vína,